

Váš dopis zn.
Ze dne 20. prosince 2022
Naše zn. 3530/2023-SŽ-GR-025
Listů/příloh 6/0

Vyřizuje Ing. Tomáš Drvota
Telefon +420 972 235 775
Mobil +420 725 345 959
E-mail drvota@spravazeleznic.cz

Datum 16. ledna 2023

Vážený pan
David Koňářík
Za Mlýnem 1724
Hostivice
253 01
ID DS: <e79s38m>

ROZHODNUTÍ

Správa železnic, státní organizace, se sídlem Praha 1-Nové Město, Dlážďená 1003/7, 110 00, IČO 709 942 34, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, odd. A, vložka 48384, je povinným subjektem ve smyslu § 2 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen InfZ), obdržela dne 20. prosince 2022 k novému projednání žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen InfZ), v níž pan David Koňářík, nar. 15. ledna 2001, trvale bytem Za Mlýnem 1724, 253 01 Hostivice (dále jen žadatel) žádá o poskytnutí následujících informací:

- Seznam všech vlaků veřejné dopravy v České republice, trasy těchto vlaků (seznam dopravních bodů a pravidelných časů příjezdu/odjezdu) a informace o skutečné jízdě těchto vlaků (pro každou jízdu vlaku skutečné časy příjezdu/odjezdu) ve strojově čitelném formátu:
 - za rok 2021,
 - za všechny předchozí roky, pro které jsou informace k dispozici.

Správa železnic, státní organizace, posoudila tuto žádost z pohledu InfZ a dospěla k závěru požadované informace omezit, a proto v souladu s ust. § 15 InfZ a ustanoveními zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád), vydává níže uvedené rozhodnutí.

ROZHODNUTÍ O ODMÍTNUTÍ ČÁSTI ŽÁDOSTI

Správa železnic, státní organizace, jako povinný subjekt podle § 2 InfZ, ve věci žádosti o poskytnutí informací, kterou Správní železnic, státní organizace, obdržela k novému projednání dne 20. prosince 2022, rozhodla takto:

Žádosti v části, ve které žadatel požaduje seznam všech vlaků veřejné dopravy v České republice, trasy těchto vlaků (seznam dopravních bodů a pravidelných časů příjezdu/odjezdu) za rok 2021 a za všechny předchozí roky, pro které jsou informace k dispozici, bylo vyhověno.

Žádost se v části, ve které žadatel požaduje informace o skutečné jízdě těchto vlaků (pro každou jízdu vlaku skutečné časy příjezdu/odjezdu) ve strojově čitelném formátu, za rok 2021 a za všechny předchozí roky, pro které jsou informace k dispozici, v souladu s ustanovením §2 odst. 4 InfZ, odmítá.

ODŮVODNĚNÍ

Správa železnic, státní organizace, posoudila žádost žadatele doručené dne 1. srpna 2022, v níž žadatel požaduje poskytnutí výše uvedených informací. Na základě informací získaných konzultacemi s odbornými složkami povinného subjektu, zejména pak s odborem základního řízení provozu generálního ředitelství, došla Správa železnic, státní organizace, k závěru, že sestavení požadovaných informací si vyžádá mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací a přistoupila k výzvě k úhradě za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací.

Žadatel proti stanovené výši úhrady brojil stížností, kterou povinný subjekt postoupil nadřízenému orgánu k posouzení. Úřad pro ochranu osobních údajů, jako nadřízený orgán povinného subjektu, stížnost posoudil a snížil výši úhrady za požadované informace na 0 Kč.

Správa železnic, státní organizace, znovu žádost prověřila a rozhodnutím ze dne 20. října 2022 podle ustanovení § 15 InfZ ve spojení s ustanovením §10a zákona č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o z měně souvisejících předpisu, ve znění pozdějších předpisů, odmítla.

Žadatel toto rozhodnutí napadl svým odvoláním ze dne 7. listopadu 2022, které povinný subjekt postoupil nadřízenému orgánu k rozhodnutí o odvolání. Úřad pro ochranu osobních údajů, jako nadřízený orgán povinného subjektu, svým pravomocným rozhodnutím ze dne 20. prosince 2022 rozhodl tak, že se napadené rozhodnutí povinného subjektu ruší a věc se vrací povinnému subjektu k novému projednání.

Správa železnic, státní organizace, opětovně posoudila předmětnou žádost za využití procesních nástrojů obdržené doplňující informace, věc důsledně zvážila a zhodnotila a dospěla k následujícím závěrům.

Základní právo na informace podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod je klíčovým prvkem vztahu mezi státem a jednotlivcem. Poskytování informací však zároveň musí mít své limity. Mezi tyto limity patří například samotná definice informace, či vymezení toho, nač se InfZ nevztahuje.

Podle § 3 odst. 3 InfZ se informací pro účely InfZ rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního. Správa železnic, státní organizace, je tedy povinna poskytovat pouze informace, které již byly vytvořeny (tj. sepsány, zaznamenaný na listině apod.), které má zákonnou povinnost mít a kterými disponuje.

Rovněž unijní právo, jehož transpozicí vznikl InfZ, definuje informaci (dokument) jako obsah na jakémkoli nosiči, psaný či tištěný na papíře či uložený v elektronické formě nebo jako zvuková, vizuální nebo audiovizuální nahrávka (čl. 2 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES, o opakovaném použití informací veřejného sektoru).

InfZ tedy slouží toliko k poskytování dokumentů a písemností, jež byly vytvořeny a mohou být snadno, v relativně krátké lhůtě 15 dnů, znovu vyhledány a vydány.

Podle ustanovení § 2 odst. 4 InfZ se povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. Účelem § 2 odst. 4 InfZ je bránit povinné subjekty před tím, aby byly na základě žádostí podle zákona o svobodném přístupu k informacím povinny mimo jiné vytvářet či obstarávat nové informace, jimiž nedisponují a nejsou povinny disponovat. Podstatou informačního zákona je především prosté preposílání v minulosti připravených a hotových dokumentů.

Podle ustanovení § 4a odst. 3) InfZ, „Pokud způsob poskytnutí informace podle odst. 2 není možný nebo by pro povinný subjekt představovat nepřiměřenou zátěž, vyhoví povinný subjekt žádosti tím, že poskytne informaci jiným způsobem umožňujícím její účinné využití žadatelem.“

Jako povinný subjekt je Správa železnic, státní organizace, povinna postupovat podle § 15 odst. 1 InfZ, tedy „pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti“. Podle ustanovení § 12 InfZ je Správa železnic, státní organizace, povinna provést všechna omezení práva na informace tak, že poskytne požadované informace včetně doprovodných informací po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon. Právo odepřít informaci trvá pouze po dobu, po kterou trvá důvod odepření.

I.

K části žádosti, ve které žadatel požaduje seznam všech vlaků veřejné dopravy v České republice, trasy těchto vlaků (seznam dopravních bodů a pravidelných časů příjezdu/odjezdu) za rok 2021 a za všechny předchozí roky, pro které jsou informace k dispozici, Správa železnic, státní organizace, po novém prověření této části žádosti konstatuje, že požadovaná informace je totožná s obsahem veřejného jízdního řádu a uvádí následující.

V mezidobí od podání žádosti do současného vyřízení Správa železnic, státní organizace, zjistila, že ze strany Ministerstva dopravy byly žadateli dne 11. srpna 2022 poskytnuty informace k jeho žádosti o strojově čitelné jízdní řády za rok 2021 a předchozí, pro které existuje, ve strojově čitelné podobě. Žadateli byly poskytnuty informace přes externí úložiště v rozsahu: jízdní řády na dráze celostátní a regionální za období 2015 až 2021 ve formátu, který odpovídá právní úpravě a způsobu zveřejnění v době pořízení a zveřejnění dat (jedná se o 57 141 složek, resp. zip souborů). viz [https://www.mdcz.cz/Ministerstvo/Zadost-o-poskytnuti-informace-\(1\)/Poskytnute-informace/Historicke-JR?returl=/Ministerstvo/Zadost-o-poskytnuti-informace-\(1\)/Poskytnute-informace](https://www.mdcz.cz/Ministerstvo/Zadost-o-poskytnuti-informace-(1)/Poskytnute-informace/Historicke-JR?returl=/Ministerstvo/Zadost-o-poskytnuti-informace-(1)/Poskytnute-informace).

Podle ustanovení § 4a odst. 3) InfZ, „Pokud způsob poskytnutí informace podle odst. 2 není možný nebo by pro povinný subjekt představovat nepřiměřenou zátěž, vyhoví povinný subjekt žádosti tím, že poskytne informaci jiným způsobem umožňujícím její účinné využití žadatelem.“

Správa železnic, státní organizace, konstatuje, že informace, které žadatel po ní požaduje, mu již byly poskytnuty v rámci vyřízení jeho žádosti ze strany Ministerstva dopravy.

Správa železnic k tomu doplňuje, že podle jejího názoru není třeba znovu žadateli poskytovat informace, kterými již prokazatelně disponuje, a které by musela jen pro účely vyřízení této konkrétní žádosti vyhledat a sestavit s tím, že by žadatel obdržel informace, kterými již disponuje.

Nad výše uvedené, k této části žádosti Správa železnic, státní organizace, doplňuje, že pokud se jedná o informace o jízdních řádech vlakové osobní dopravy, Správa železnic, státní organizace, tato data předává do celostátního informačního systému o jízdních řádech. Popis formátu je zde: [portal.cisjr.cz - /pub/draha/celostatni/szdc/](https://portal.cisjr.cz/pub/draha/celostatni/szdc/).

Jedná se o veřejná data. Data vznikají v aplikaci KADR (aplikace Správy železnic, státní organizace) po přidělení kapacity a jsou do CIS nahrávána automatizovaně.

Data CISJR jsou dostupná zde: <https://portal.cisjr.cz/pub/draha/celostatni/szdc/2023/>.

Dokumentace je dostupná zde: <https://portal.cisjr.cz/pub/draha/celostatni/szdc/>.

KJR jsou dostupná zde: <https://portal.cisjr.cz/pub/draha/celostatni/>.

II.

V části žádosti, ve které žadatel požaduje informace o skutečné jízdě těchto vlaků (pro každou jízdu vlaku skutečné časy příjezdu/odjezdu) ve strojově čitelném formátu, za rok 2021 a za všechny předchozí roky, pro které jsou informace k dispozici, se žádost v souladu s ustanovením § 2 odst. 4 InfZ, odmítá.

Správa železnic, státní organizace, i po novém prověření předmětné žádosti, resp. druhé části žádosti, trvá na svém stanovisku vyjádřeném ve všech svých předchozích vyjádřeních, sice, že informace v členění a formátu tak, jak požaduje žadatel, nevede a ani nemá zákonnou povinnost je takto vést.

Správa železnic, státní organizace, daty vztahující se ke skutečné jízdě vlaků veřejné dopravy v České republice disponuje, ale v jiném členění, formátu a formě, neboť informace v členění podle žadatele, a ve strojově čitelném formátu, ke své činnosti nepotřebuje a nemusí s nimi ani disponovat.

Strojově čitelný formát podle InfZ je formát RDF, CSV, XML a částečně HTML (nikoli PDF, TXT, RTF) Jedná se tedy o takový formát datového souboru s takovou strukturou, která umožňuje programovému vybavení snadno nalézt, rozpoznat a získat z tohoto datového souboru konkrétní informace, včetně jednotlivých údajů a jejich vnitřní strukturu

Správa železnic, státní organizace, zjistila, že by šlo o mimořádně rozsáhlé vyhledávání rovnající se vytvoření nové informace, když zdrojová data sice v rámci státní organizace (byť zřejmě nikoli v úplném rozsahu podle definice žádosti) jsou k dispozici v rámci datových úložišť a skladů, z těchto umístění, resp. zdrojových dat, je nutno nejdříve speciálními operacemi extrahovat cílené záznamy a tyto vhodně strukturovat, tedy vytvořit jakousi novou prvotní databázi. Ovšem tyto úkony může provést z logiky věci jen specializovaný odborník, s přístupem k těmto datům.

Zásadním problémem je v tomto případě až olbřímí objemnost dat, které by bylo nutno zpracovat, a to následně i z hlediska InfZ, tedy zda neexistují zákonné důvody, jež jsou taxativně vyjmenovány v § 7–11 InfZ, neboť data, která jsou Správě železnic, státní organizace, poskytována od dopravců, mohou obsahovat chráněná informace (obchodní tajemství, ekonomická data, apod.).

Vzhledem k neexistenci odpovídající softwarové podpory (případně i zadání externí firmě na vytvoření potřebného programu a zajištění programového odborníka k této vysoce kvalifikované činnosti), jak uvedeno výše, neboť ji povinný subjekt ke své činnosti, tj. ke zpracování předmětných dat pro své účely, nepotřebuje s tím, že v prvotní fázi bylo třeba pravděpodobně i mimořádný rozsah nasazení zaměstnanců z různých pracovišť, a to často manuálně nikoliv tedy jen mechanickou činností bez dalšího.

Pro snazší pochopení je možno situaci přirovnat k existujícímu rozsáhlému úložišti analogových dokumentů obsahujícím věcné informace, z nichž je nutno k žádosti vybrat a vyhledat několik specifických jednotlivých dokumentů v situaci, kdy neexistují podpůrné informace o struktuře uložených dokumentů.

Nad uvedené povinný současně zohlednil, že i pokud by existovaly vhodné softwarové nástroje, které nejsou k dispozici, a musely by se pouze pro vyřízení této žádosti zajistit, tedy zakoupit, vzhledem k mimořádnému rozsahu objemu dat, které je nutno zpracovávat a které je nutno extrahovat by požadované operace trvaly několik desítek hodin, přičemž by šlo o procesy mimořádně energeticky náročné, které by vyčítily stávající servery povinného. I z tohoto pohledu by tak případné zpracování žádosti, jakkoli není možné, když nezbytné softwarové nástroje nejsou k dispozici, bylo obtížné.

Další, ze strany povinného doposud nezmíněnou překážkou pro případné vyhovění žádosti, když tuto oblast zmiňujeme toliko na okraj, když pro posouzení věci již vzhledem k okolnostem

není podstatná, když není možno požadované informace dostupnými prostředky vytvořit, když jde o procesy nezbytné pro to, aby mohla být požadovaná informace, která v žádané podobě u povinného neexistuje, poskytnuta, je fakt, že vzhledem k množství a objemu dat, které by byly předmětem žádosti v případě, že by povinný tyto dokázal extrahovat, reálně neexistuje - s ohledem na dostupné poznatky vědy a techniky – reálný a funkční způsob, jak případně objem dat v řádu terabytů žadateli poskytnout, když pro uvedený objem řádu dat neexistují reálné technické prostředky přenosu a když je současně požadavky na zabezpečení ochrany kybernetické bezpečnosti v souvislosti se sítí kritické infrastruktury vyloučeno, **aby došlo k připojení technických jednotek žadatele k síti povinného.**

Správa železnic znovu k objemu připomíná, že jen poskytnuté jízdní řády ze strany Ministerstva dopravy byly v objemu 57 141 složek, resp. zip souborů o velikosti 289 MB. V případě zpracovávání druhé části žádosti by se jednalo o požadavek externího dodavatele (neboť jak uvedeno, technicky ani po stránce počtu zaměstnanců, kteří by museli zanechat své obvyklé činnosti a museli by se věnovat jedině a pouze vyřizování této žádosti) na zpracování výstupu jen za 1 rok cca přes 20 GB, tedy jen za 1 rok zpracování dat o objemu zhruba 100 × větším, než poskytnutá data z ministerstva.

Jinými slovy, i pokud by povinný měl informace, které žadatel požaduje, což není splněno, a i kdyby bylo možno informace vytvořit, což při nemožnosti poskytnout za toto vytvoření informace úplatu je vyloučeno, po posouzení věci dospěl povinný k závěru, že aktuální poznatky vědy a techniky v souvislosti s nutností zajistit ochranu sítě před kybernetickými hrozbami, zpracovat požadované informace i z hlediska ustanovení § 7–11 InfZ, znemožňují žádaný objem dat, který je mimořádně rozsáhlý, žadateli reálně poskytnout, pro neexistenci způsobu reálného předání dat.

Dále je třeba též uvést, že žadatel výslovně požaduje poskytnout informace prostřednictvím datové schránky. Jak popsáno výše, vzhledem k velkému objemu by toto nebylo proveditelné. Správa železnic, státní organizace, ani není povinna zajišťovat, vytvářet či pořizovat za úplatu pro vyřízení pouze této konkrétní žádosti jakoukoliv platformu, na které by mohly být informace žadateli poskytnuty (S tím souvisí další skutečnost, že taková placená platforma – úložiště, by musela být k dispozici, tj. dále placena, i do budoucnosti, neboť poskytnuté informace by museli být podle InfZ dostupné i pro ostatní žadatele, tj. širokou veřejnost. A to InfZ povinnému subjektu nestanovuje, a ani žádná jiná právní norma takovou povinnost povinnému subjektu neukládá).

Jakkoli Správa železnic respektuje právo na informace, toto nepochybně není bezbřehé a pokud uvedenými informacemi v podobě, jak je žádáno nedisponuje a nelze za jejich vytvoření žádat náhradu, je-li pak též reálně dostupnými poznatky vědy a právní úpravou znemožněn způsob předání informace, s ohledem na objem žádaných dat (které nad to aktuálně nemáme k dispozici v žádané podobě a museli bychom ho vytvořit) a pokud současně zcela zjevně žádaná informace nemá sloužit k účelu vymezenému InfZ, tedy nepochybně neslouží k posílení kontroly a otevřenosti veřejné správy, když zjevně je nástrojů InfZ využito k uspokojení individuálních zájmů, které plně podporujeme a které i Správa železnic chápe, avšak, není s to nést náklady a jejich uspokojení, když k tomuto účelu zjevně úprava InfZ neslouží, shodně jako Správě železnic svěřené finanční prostředky s kterým musí nakládat hospodárně, pak nezbývá než, když takové informace nejsou k dispozici, a museli by se pouze a jedině pro tuto žádost vytvořit jako nové informace tak, jak předpokládá ve svém ustanovení § 2 odst. 4 InfZ, předmětnou žádost **v druhé části**, žádost odmítnout.

Se zřetelem na výše uvedené skutečnosti Správa železnic, státní organizace, shledala, že informaci požadovanou v druhé části žádosti, tedy informace o skutečné jízdě všech vlaků, nelze žadateli poskytnout a rozhodla proto podle § 15 InfZ tak, jak je uvedeno ve výroku a v odůvodnění tohoto rozhodnutí.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí může žadatel podle ust. § 16 InfZ a § 83 odst. 1 a násl. správního řádu podat odvolání ve lhůtě do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí k Úřadu pro ochranu osobních údajů, a to podáním učiněným u Správy železnic, státní organizace.

Mgr. František Chabičovský

16.01.2023 15:07

Podepsáno elektronicky

Mgr. František Chabičovský
vedoucí oddělení drážního práva a legislativy

Ověřovací doložka změny datového formátu dokumentu podle § 69a zákona č. 499/2004 Sb.

Doložka číslo: 3319438

Původní datový formát: application/pdf

UUID původní komponenty: 4835b3d8-a29c-422e-94be-89af1e656ca4

Jméno a příjmení osoby, která změnu formátu dokumentu provedla:

System ERMS (zpracovatel dokumentu Tomáš DRVOTA)

Subjekt, který změnu formátu provedl: Správa železnic, státní organizace

Datum vyhotovení ověřovací doložky: 16.01.2023 15:03:01

7dec6674-d1f9-445a-9d0f-32efc99c0cbe